

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt til kstu@sm.dk

Høringssvar ændring af bekendtgørelse om dataindberetninger på socialområde

KL har modtaget udkast til ændring af bekendtgørelse om dataindberetninger på socialområdet med planlagt ikrafttrædelse 1. januar 2021 i høring.

Det har ikke været muligt at få KL's høringssvar politisk behandlet inden fristen. KL fremsender derfor et foreløbigt høringssvar og vil fremsende eventuelle yderligere bemærkninger, når sagen har været politisk behandlet.

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser.

KL har følgende generelle bemærkninger til udkast til ændring af bekendtgørelse om dataindberetninger på socialområdet:

De væsentligste ændringer, som Social- og Indenrigsministeriet også fremhæver i høringsbrevet, er for det første en indførelse af en indberetning af, hvorvidt et barn modtager en forebyggende foranstaltning eller anbringes som følge af et socialt problem hos barnet eller forældrene eller som følge af funktionsnedsættelse hos barnet eller forældrene. For det andet at der tilføjes mulighed for at indberette oplysninger om bevilling af genbrugshjælpe midler.

KL mener overordnet at det er vigtigt at sikre et godt datagrundlag i både de enkelte kommuner og centralt til statistikker og forskning på de sociale områder. KL vil meget gerne indgå i en mere systematisk dialog med ministeriet om ændringer og udvidelser af indberetningskravene, hvor de faglige og datamæssige muligheder og begrænsninger drøftes tidligere i processen,

Behovet for et solidt datagrundlag gælder bl.a. ift. viden om de målgrupper, der modtager ydelser på børne- og ungeområdet. KL vurderer dog, at det foreliggende forslag til indberetningskrav stiller krav om kategoriseringer af barnet og forældrene, der ikke modsvarer den kompleksitet som disse sager indeholder. Derfor risikerer registrering på de nye kategorier at skabe et misvisende datagrundlag. KL vurderer derfor, at dette indberetningskrav vil være særdeles uhensigtsmæssigt.

Dato: 23. april 2020

Sags ID: SAG-2020-02317
Dok. ID: 2911002

E-mail: PRI@kl.dk
Direkte: 3370 3223

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 6

For så vidt angår indberetninger af genbrugshjælpe midler vurderer KL, at det vil være relevant at indføre. KL skal dog fremhæve, at frivillige indberetninger generelt ikke er hensigtsmæssige til brug for statistik, og at det i dette tilfælde for det første forudsætter, at det understøtter en hensigtsmæssig implementering af system-til-system snitflader fra systemleverandørerne, for det andet forudsætter at det ikke medfører ekstraudgifter til kommunerne til ekstra registreringer eller implementering af nye system-snitflader, og endelig for det tredje at det kommunikeres tydeligt til både leverandører og kommuner, hvordan de skal forholde sig til indberetningskravet, så de to førnævnte forudsætninger opfyldes.

KL har følgende uddybende bemærkninger til de relevante paragraffer:

Indberetning af om forebyggende foranstaltninger og anbringelser modtages som følge af socialt problem eller funktionsnedsættelse hos barnet eller forældrene.

Social- og Indenrigsministeriet har som baggrundsmateriale for indberetningskravet sendt KL en projektplan for etablering af særskilte registerdata om børn og unge med handicap samt notat fra Ankestyrelsen om kommunernes registrering og indberetning af indsatser til børn og unge med handicap.

I databekendtgørelsen lægges, der som noget nyt op til, at kommunerne skal registrere hvilken målgruppe barnet, den unge eller familien tilhører med henholdsvis anbringelse og forebyggelse, herunder forebyggelse efter servicelovens § 11, stk. 3.

Risiko for uens praksis og misvisende datagrundlag i forhold til målgruppeinddeling

KL har noteret sig, at ministeriet henviser til Ankestyrelsens undersøgelse "Kommunernes registrering og indberetning af indsatser til børn og unge med handicap, december 2019". Ifølge nævnte undersøgelse kan 62 af 87 kommuner i dag skelne mellem, om der er tale om en handicap- eller socialsag ud fra bevilling, registrering i fagsystemet eller hvilken afdeling sagsbehandleren er ansat i.

KL er ikke enig i, at de svar, som Ankestyrelsen har fået ind, er dokumentation for at kommunerne let, hurtigt og ukompliceret kan registrere sagerne på de foreslåede målgruppeinddelinger. I praksis er det sådan, at kommunerne i hver enkelt sag, vil skulle ind og læse og vurdere, hvilken "målgruppe" sagen skal registreres under.

Dertil kommer, at der i kommunerne vil være meget forskellig praksis for, hvornår en sag opfattes som en socialsag, og hvornår en sag vurderes at være en sag, som følge af funktionsnedsættelse. F.eks. vil én kommune vurdere et barn eller ung med ADHD som en socialsag og behandle i familiegruppen, i en anden kommune vil tilsvarende sag være i specialgruppen. I nogle kommuner vil børn med en diagnose blive opfattet som børn med funktionsnedsættelser, selvom barnet også modtager indsatser af sociale årsager, mens det i andre kommuner vil være de sociale årsager der vægtes højest i registreringen.

Dato: 23. april 2020

Sags ID: SAG-2020-02317
Dok. ID: 2911002

E-mail: PRI@kl.dk
Direkte: 3370 3223

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 6

Hertil kommer, at der er sager, som ligger i gråzonen mellem en socialsag og en sag, hvor barnet eller den unge har en funktionsnedsættelse. Det er sager, hvor barnet eller den unge både modtager støtte som følge af sociale problematikker og som følge af en funktionsnedsættelse. I de sager kan det være svært at afgøre, om en sag skal registreres som en socialsag eller en sag som følge af funktionsnedsættelse.

Det kan fx være sager, hvor en pige med autisme bliver klemt i en konflikt mellem tilgangen til hende i skolen og hjemmet. Er det autismen hos hende, der er årsag? Ellers moderens manglende forståelse? Eller måske skolens manglende evne til at differentiere og møde hendes behov? Et andet eksempel er, at et barn opfører sig dårlig, pga. sociale problemer. Er det da på grund af moderen eller er det barnet, der er årsag til problemerne? Og hvis barnet har ADHD, er det da altid barnet, der er årsag til behovet for støtte eller kan det også handle om moderens håndtering af barnets adfærd?

På baggrund af ovenstående mener KL ikke, at det giver mening at definere årsagen til et barns behov for støtte. Det bunder i en forenklet opfattelse af, at børns behov for støtte enten skal findes hos dem selv eller hos forældrene. Og at det enten skyldes arv (funktionsnedsættelser) eller miljø (sociale forhold).

Hertil kommer, at ovenstående type sager vil afhænge af rådgiverens vurdering i den konkrete sag. Det må derfor forventes at være et upræcist - og i værste tilfælde misvisende - datagrundlag, som statistikken vil kunne fremvise vedrørende sager fordelt på henholdsvis socialsager og sager, som følge af funktionsnedsættelse.

Hvis Social- og Indenrigsministeriet fastholder indførelse af nye målgrupper, vil det forudsætte, at der formuleres klare kriterier for, hvornår en sag registreres som en socialsag og en sag som følge af funktionsnedsættelse. Det betyder, at der også vil være mulighed for afkrydsning, hvis der er tale om en psykisk lidelse, som ikke nødvendigvis kan rubriceres som en sag som følge af en social problemstilling eller handicap. Det gælder både i forhold til barnet, den unge og forældrene. Men selv hvis der indføres mere præcise kriterier for valg af målgruppe, vil det være svært at indføre en ensartet registreringspraksis i kommunerne, der kan give nogenlunde valide svar på de anbragte børn fordelt på målgrupper, jf. ovenstående bemærkninger.

På baggrund af ovenstående anbefaler KL, at der ikke indføres nye målgrupper i forbindelse med en anbringelse.

Manglende afdækning af mulighed for at registrere målgruppen for forældre eller sociale problemer

Det indgår ikke i Ankestyrelsens analyse, hvorvidt kommunerne kan registrere og indberette oplysninger om udslagsgivende målgruppe for forældrene til indsatsmodtagerne, på trods af at to af de fire kategorier handler om socialt problem (§ 8 stk. 3., nr. 3, b) eller funktionsnedsættelse (§ 8 stk. 3., nr. 3, d) hos forældrene.

Dato: 23. april 2020

Sags ID: SAG-2020-02317
Dok. ID: 2911002

E-mail: PRI@kl.dk
Direkte: 3370 3223

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 6

Ankestyrelsens analyse afdækker desuden ikke kommunernes praksis ift. at registrere "sociale problemer".

Ankestyrelsen har således kun undersøgt de en af de fire svarmuligheder, der handler om udslagsgivende forhold hos barnet eller den unge. Dette gælder både ift. analysen af om kommunerne registrerer oplysningerne, og om mulighederne for at udtrække oplysningerne fra fagsystemerne.

KL vurderer dette til at være væsentlige spørgsmål der skal afklares, inden der indføres indberetningskrav.

Dobbelt registrering af målgruppe i forhold til anbringelse

Det er KL's vurdering, at der med den foreslåede ekstra registrering af målgrupper ved anbringelse bliver tale om dobbelt indberetning af tilsvarende oplysninger. Kommunerne indberetter allerede i dag oplysninger om, hvilke forhold, der er "udslagsgivende" hos barnet eller forældrene i forbindelse med afgørelse om anbringelse jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 3, nr. 3. Denne indberetning svarer stort set

Når kommunerne indberetter udslagsgivende forhold, handler det blandt andet om betydeligt eller varigt nedsat funktionsevne hos barnet, den unge eller dennes forældre. Udslagsgivende forhold kan også handle om misbrug, kriminalitet eller anden bekymrende adfærd hos barnet eller den unge eller dennes forældre. Det er således allerede på baggrund af data i dag muligt at kategorisere det anbragte barn eller unge ift. om det er sociale forhold eller nedsat funktionsevne. Det er derfor KL's vurdering, at det er dobbeltindberetning for kommunerne at skulle udfylde oplysninger om målgruppe flere gange.

I det omfang de foreslåede nye indberetninger ønskes pga. kvalitetsudfordringer i de eksisterende indberetninger efter § 8 stk. 3, nr. 3, bør eksisterende indberetninger efter § 8 stk. 3, nr. 3 som minimum udgå, samtidig med at erstatningen indføres. Det er dog KL's vurdering af datakvalitetsudfordringerne i de eksisterende indberetninger skyldes de ovenfor beskrevne grundlæggende usikkerheder ift. praksis. KL vurderer derfor ikke, at de foreslåede nye indberetningskrav vil skabe mere retvisende data, og vil anbefale en mere dybdegående fælles analyse, inden bekendtgørelsen ændres.

Registrering af målgrupper efter servicelovens § 11, stk. 3

Det er en væsentlig udfordring for kommunerne at tilvejebringe information om målgrupper på § 11, stk. 3, indsatser. Som KL tidligere har fremhævet overfor ministeriet ift. indberetningskravene efter databekendtgørelsen, skal der ikke i alle sager træffes afgørelse om iværksættelse af en forebyggende indsats efter servicelovens § 11, stk. 3. Det betyder, at der ikke er klageadgang og heller ikke notatpligt efter offentlighedsloven. KL er bekendt med, at dette ikke er ensbetydende med, at der aldrig skal noteres noget ned i forbindelse med støtte efter § 11, stk. 3, men at dette kun bør gøres ved "væsentlige" ekspeditioner i en sag.

Det vil efter KL's vurdering kræve en lovændring af servicelovens § 11, stk. 3, hvis kommunerne skal forpligtes til at oplyse og registrere målgrupper for modtagere af ydelser efter § 11, stk. 3.

Dato: 23. april 2020

Sags ID: SAG-2020-02317
Dok. ID: 2911002

E-mail: PRI@kl.dk
Direkte: 3370 3223

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 6

Dato: 23. april 2020

Sags ID: SAG-2020-02317
Dok. ID: 2911002

E-mail: PRI@kl.dk
Direkte: 3370 3223

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 6

Øvrige kommentarer til bekendtgørelsen vedr. anbringelsesområdet Behov for ændring betegnelsen "anbringelsesgrundlag"

I følge databekendtgørelsens § 8, stk. 3, nr. 2 og stk. 6, nr. 2, skal kommunerne angive, hvilket anbringelsesgrundlag, der er tale om. Kommunerne har i den forbindelse mulighed for at afkrydse en lang række felter med afgørelser med og uden samtykke.

Det er KL's vurdering, at det er misvisende at anvende ordet "anbringelsesgrundlag". Anbringelsesgrundlag handler ikke om, hvilken afgørelse der er truffet, men om hvad årsagen til anbringelsen er, fx at barnets sundhed og udvikling er i fare for at lide skade, pga. utilstrækkelig omsorg.

KL vil i stedet foreslå, at der i stedet står følgende: "Angiv den afgørelse, der er truffet, som følge af, at anbringelsesgrundlaget har ændret sig" eller "Lovgrundlaget for anbringelsen:".

Indberetning af type af anbringelsessted

KL vil anbefale, at type af anbringelsessted i bekendtgørelsens § 8, stk. 4 og 5 og § 9, stk. 5 og stk. 7 bringes i overensstemmelse med forslaget om Mere kvalitet i plejefamilier, der trådte i kraft den 1. juli 2019.

Med forslaget blev der indført tre nye typer plejefamilier. Det blev således forudsat, at socialtilsynene fra og med lovens ikrafttræden ved det årlige tilsynsbesøg skulle omkategorisere de almindelige og de kommunale plejefamilier til de nye typer. Det betyder, at der den 1. januar 2021, hvor databekendtgørelsen forventes at træde i kraft ikke længere bør være generelt godkendte almindelige og kommunale plejefamilier.

Derimod er der stadig almindelige og kommunale plejefamilier, der er godkendt som "konkret egnede" til et eller flere nærmere angivne børn eller en eller flere nærmere angivne unge af den anbringende kommune, jf. § 66 a, stk. 1, nr. 2, i lov om social service, på tidspunktet for lovens ikrafttræden. Disse plejefamilier skal stadig fremgå som type af anbringelsessted, indtil anbringelsen af det eller de nærmere angivne børn eller den eller de nærmere angivne unge ophører.

Frivillig indberetning om bevilling af genbrugshjælpemidler

Social- og Indenrigsministeriet har i forlængelse af tilføjelsen af frivillig indberetning af bevilling af genbrugshjælpemidler i udkastet til ændring af bekendtgørelsen om dataindberetning på socialområdet sendt en uddybende projektbeskrivelse til KL og uddybet dette på møde.

KL vurderer helt generelt at frivillige indberetningskrav ikke er hensigtsmæssige, da sådanne data ikke kan forventes at have en kvalitet, der gør dem velegnet til analyse eller statistik.

Social- og Indenrigsministeriet har orienteret KL om, at det i første omgang er lavet som frivillige indberetninger af hensyn til de relevante systemleverandørers muligheder for at etablere system-til-system indberetninger, idet et obligatorisk indberetningskrav vil være uproblematisk for

nogle kommuner og problematisk for andre, afhængig af hvilken leverandør kommunen anvender. Ministeriet har oplyst, at de er i dialog med leverandørerne om at en trinvis udbredelse af indberetninger fra alle systemer uden merudgifter for kommunerne.

KL vurderer, at indberetningskravet er fornuftigt under forudsætning af, at ministeriet sikrer en sådan trinvis udbredelse til alle leverandører, og finansierer udgifterne hertil. Hvis der ikke sikres finansiering af disse snitfladeløsninger, kan KL ikke anbefale kommunerne at implementere de nye snitflader i systemerne, uden at der først tages stilling til meromkostningerne herved.

KL skal samtidig anmode ministeriet om at sikre tydelig kommunikation til både leverandører og kommuner om, hvordan man skal forholde sig til de nye indberetningskrav, afhængig af hvilken systemløsning kommunen har, således kommunerne undgår unødige omkostninger til registreringer og etablering af snitflader.

Med venlig hilsen

Janet Samuel

Dato: 23. april 2020

Sags ID: SAG-2020-02317
Dok. ID: 2911002

E-mail: PRI@kl.dk
Direkte: 3370 3223

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 6